

**UCHWAŁA NR XII/92/15
RADY GMINY KOZY**

z dnia 17 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020**

Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) w związku z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)

**Rada Gminy Kozy
uchwala:**

§ 1.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kozy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Bożena Sadlik
Bożena SADLIK

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY KOZY
na lata 2016 - 2020

Spis treści

Wstęp

- I.** Podstawa prawna
- II.** Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie
- III.** Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Kozy
- IV.** Cele programu
- V.** Adresaci programu
- VI.** Realizatorzy gminnego programu
- VII.** Zadania własne gminy realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w obszarach:
 - I.** Profilaktyka i edukacja społeczna
 - II.** Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
 - III.** Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
 - IV.** Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- VIII.** Zakładane efekty realizacji programu
- IX.** Finansowanie programu
- X.** Sposób zarządzania, monitorowania i sprawozdawczości

Wstęp

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016-2020 służy wykonywaniu postanowień ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorząd obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu dążącego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenia skuteczności udzielanej pomocy osobom jej doświadczającym.

Celem programu jest wprowadzenie skoordynowanych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z szczególnym uwzględnieniem różnych form pomocy ofiarom przemocy domowej, skutecznego oddziaływania na sprawców przemocy domowej, zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz podejmowanie szeroko rozumianej profilaktyki i edukacji społeczeństwa.

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286).
3. Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej - (Dz. U. z 2015 r. poz. 163).
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.
5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na Lata 2014-2020 - Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1359/351/IV/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku.
6. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Bielskim na lata 2012-2020 - Uchwała Rady Powiatu Nr IV/19/128/2012 z dnia 19 stycznia 2012 r.
7. Projekt - Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy na lata 2016 – 2026.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Literatura socjologiczna wprowadza wiele definicji rodziny. Wszystkie one faktycznie sprowadzają się do określenia rodziny jako małej grupy społecznej, grupy niezastąpionej, stanowiącej załączek szerszej społeczności. Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej. Rodzina jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390).

Przemoc jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka, które charakteryzuje się 4 podstawowymi właściwościami: jest intencjonalne, zamierzone; przyczynia się do naruszenia praw i dóbr drugiego człowieka; odbywa się w warunkach nierównowagi sił; powoduje szkody – materialne, fizyczne, psychiczne.

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczna i przybiera różne formy:

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia np.: popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, itp.
2. Przemoc psychiczna - to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu. Wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, itp.
3. Przemoc seksualna - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności. np.: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, itp.
4. Przemoc ekonomiczna – materialna - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy. Odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny itp.
5. Zaniedbanie – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych.

Przemoc domowa widziana z różnych perspektyw: moralnej, społecznej, psychologicznej, prawnej, zawsze jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów kodeksu karnego.

W polskim ustawodawstwie znęcanie się nad rodziną jest przestępstwem. Zgodnie z art. 207 § 1 kodeksu karnego, kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Znęcanie się nad rodziną ścigane jest z urzędu, jednak ze względu na jego szczególny charakter wyrażający się m.in. w fakcie, że sprawca i ofiara pozostają w stałym kontakcie, ochrona ofiary napotyka trudności. Zjawisko przemocy w rodzinie może również przyjmować m.in. postać naruszenia nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.), naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia (art. 157 k.k.), groźby bezprawnej (art. 190 k.k.), zgwałcenia (art. 197 k.k.), a także inne zachowania, które są określone w Kodeksie karnym – w zależności od konkretnej sytuacji.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń fizycznych osoby doznającej przemocy, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, osobę stosującą przemoc oraz innych ludzi. Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga cyklicznego podejmowania działań zawartych w niniejszym Programie.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Kozy

Na terenie gminy Kozy przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami, rozpadem rodziny z powodu rozwodu. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy wobec osób najbliższych. Prowadzone działania informacyjne, edukacyjne, profilaktyczne zarówno ogólnopolskie jak i lokalne, spowodowały zmiany świadomości społecznej. Z jednej strony większą gotowość osób doznających różnych form przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej strony wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane osoby dotknięte przemocą decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim służbom lub instytucjom.

Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskie Karty”, a także działaniom Komisariatu Policji w Kobiernicach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach, Gminnej Komisji d/s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach, placówek oświatowych z terenu gminy, służby zdrowia z terenu gminy, Prokuratury Rejonowej Bielsko-Biała-Północ w Bielsku-Białej, Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, Zespołów Kuratorskich Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowych w Bielsku-Białej, Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej.

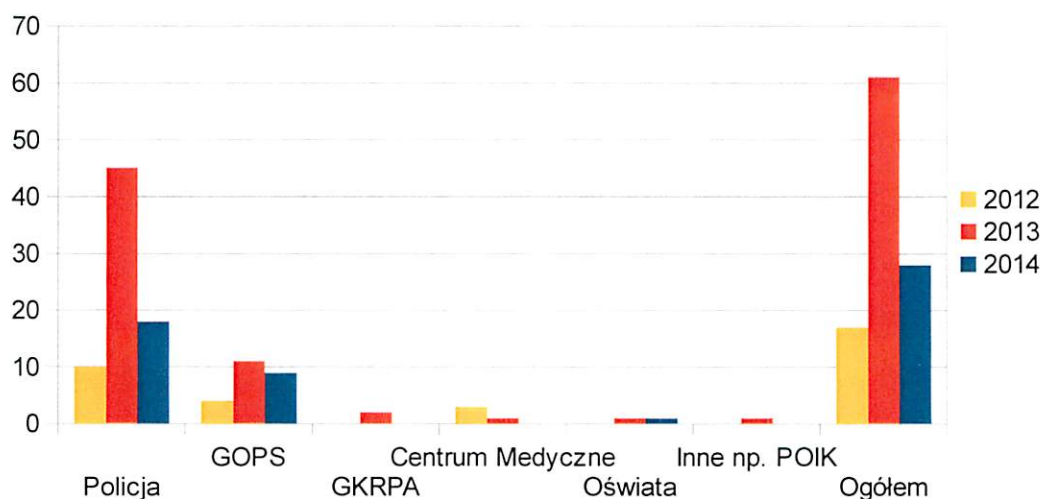
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Kozy ma ściśle powiązanie z Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020, która jest dokumentem programowym lokalnej polityki społecznej. Natomiast Program koncentruje się na określeniu celów, kierunków, zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie .

Niniejsza diagnoza została opracowana na podstawie materiałów sprawozdawczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach, analiz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach oraz opracowań przygotowanych przez służby i instytucje powołane do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Diagnoza obejmuje okres od 2012 do 2014 roku.

Poniższe tabele i wykresy przedstawiają porównanie w latach 2012-2014 w zakresie ilości kwestionariuszy „Niebieskich Kart – A”, które zostały przekazane do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach oraz porównanie ilości spotkań grup roboczych.

Tabela nr 1. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A”

	Liczba „Niebieskich Kart – A”	2012	2013	2014
	Ogółem: tym sporządzonych przez:	17	61	28
1.	Policję	10	45	18
2.	GOPS	4	11	9
3.	GKRPA	0	2	0
4.	Centrum Medyczne w Kozach	3	1	0
5.	oświatę	0	1	1
6.	inne podmioty np. POIK	0	1	0

Wykres nr 1. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” w latach 2012 – 2013 - 2014

Jak wynika z wykresu najwięcej „Niebieskich Kart - A” we wszystkich analizowanych latach zakłada Policja. Na drugim miejscu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach. Pozostałe instytucje uprawnione do wszczynania procedury „Niebieska Karta - A” wypełniają formularze sporadycznie.

W 2013 roku nastąpił znaczny wzrost przekazanych do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach „Niebieskich Kart – A” w porównaniu z rokiem 2012.

W 2014 roku w porównaniu z 2013 rokiem zanotowano spadek założonych „Niebieskich Kart - A” o 46 %. Obecnie nie podejmujemy się analizy tego zjawiska, trudno powiedzieć czy nastąpiło to, ze względu na rozwój świadomości i zaprzestanie przemocy w rodzinach, czy też zadziałały inne czynniki determinujące wszczynanie procedury „Niebieskich Kart – A”.

Tabela nr 2. Liczba powołanych grup roboczych

	Grupy robocze	2012	2013	2014
	Ogółem: w tym:	75	185	93
1.	spotkań z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie	16	69	35
2.	spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	34	61	27
3.	spotkania grup roboczych bez udziału osób zaproszonych i wezwanych stron	25	55	31

Do każdej wszczętej procedury „Niebieskiej Karty – A”, została powołana grupa robocza, która przeanalizowała zgłoszoną sprawę, zaprosiła osobę doznającą przemocy w rodzinie, ustalając dla niej indywidualny plan pomocy oraz wezwała osobę podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie. Członkowie grup roboczych spotykali się również bez udziału stron (tj. osoby podejrzanego o stosowanie przemocy i osoby podejrzanego o doznawanie przemocy w rodzinie), aby omówić interdyscyplinarnie zjawisko przemocy w rodzinie i podjąć środki zaradcze. Liczba spotkań grup roboczych uzależniona jest od liczby zgłoszonych do Zespołu „Niebieskich Kart - A” i złożoności zjawiska przemocy. W skład grupy roboczej w zależności od indywidualnych potrzeb wchodzi: przedstawiciel Policji, pracownik socjalny, asystent rodziny, pedagog szkolny, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach, kurator sądowy.

Wykres nr 2. Liczba powołanych grup roboczych

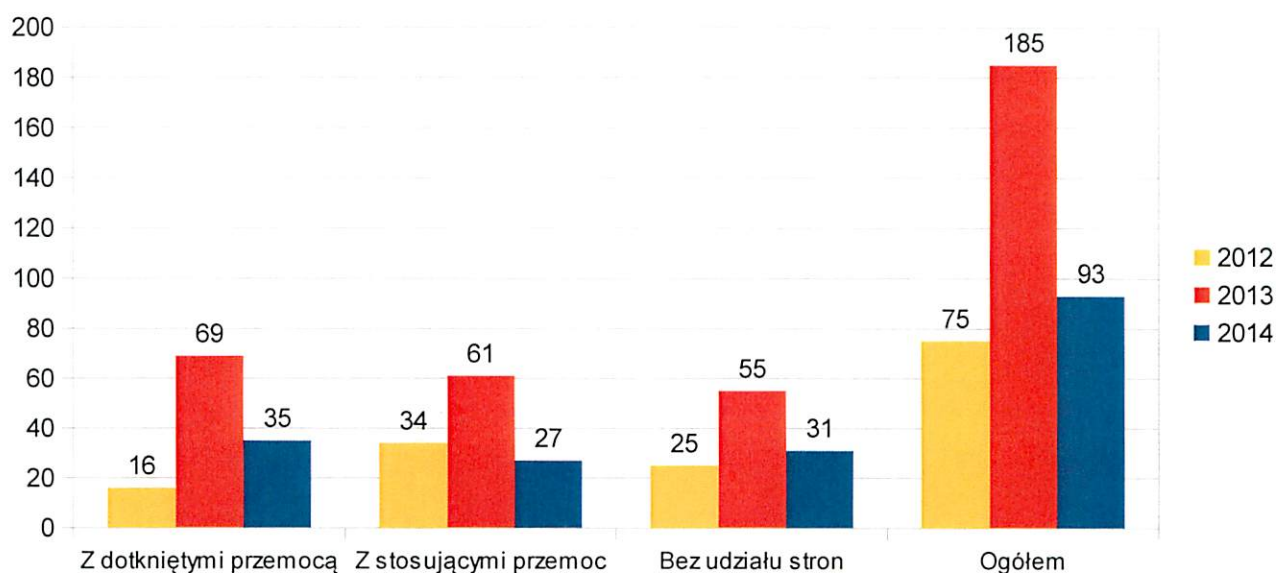

Tabela nr 3. Struktura rodzin, w których został zgłoszony problem przemocy

	Struktura Rodzin	2012	2013	2014
1.	Rodziny z dziećmi	10	38	12
2.	Małżeństwa (bez dzieci)	5	14	9
3.	Rodzic (sprawca) i dorosłe dziecko	0	5	3
4.	Dorosłe dziecko (sprawca) i rodzic	4	2	3
5.	Dzieci (osoby doznające przemocy)	0	4	1
6.	Przemoc pomiędzy rodzeństwem	1	0	1
7.	Przemoc wnuczek w stosunku do babci	0	0	1
	Ogółem	20	63	30*

* Liczba jest większa od liczby „Niebieskich Kart - A”, ponieważ 2 sprawy zostały zgłoszone pismem instytucji

Najczęściej zgłaszany problem przemocy występuje w pełnych rodzinach z dziećmi, w których to najczęściej dzieci są świadkami przemocy domowej. Na drugim miejscu w małżeństwach, które mieszkają bez dzieci. Rzadziej sprawcami przemocy są rodzice w stosunku do dorosłych dzieci i dorosłe dzieci wobec rodziców. W okresie trzech lat zanotowano 5 przypadków, w których osobami podejrzanymi o doznawanie przemocy były dzieci.

Wykres nr 3. Struktura rodzin, w których został zgłoszony problem przemocy

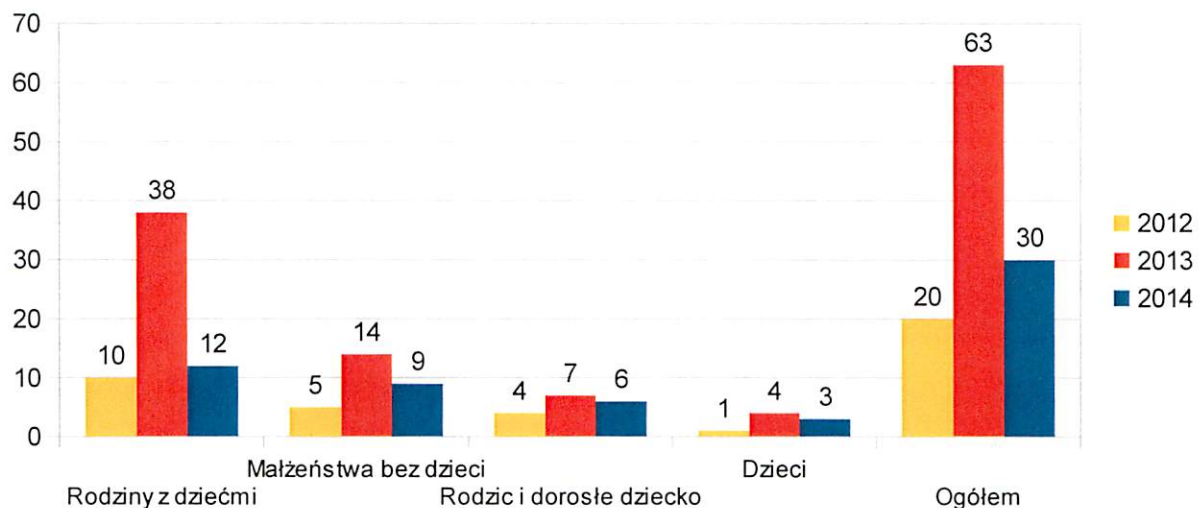

Tabela nr 4. Sprawcy przemocy ze względu na płeć

	Sprawcy przemocy *	2012	2013	2014
1.	Kobiety	0	6	3
2.	Mężczyźni	20	39	27

* Liczba sprawców przemocy jest mniejsza od liczby założonych „Niebieskich Kart - A”, ponieważ „Niebieska Karta - A” była zakładana kilka razy dla jednej rodziny.

Uśredniając wynik można stwierdzić, że w 90% sprawcami przemocy domowej są mężczyźni, zdarzają się również kobiety - około 10%.

Wykres nr 4. Sprawcy przemocy ze względu na płeć

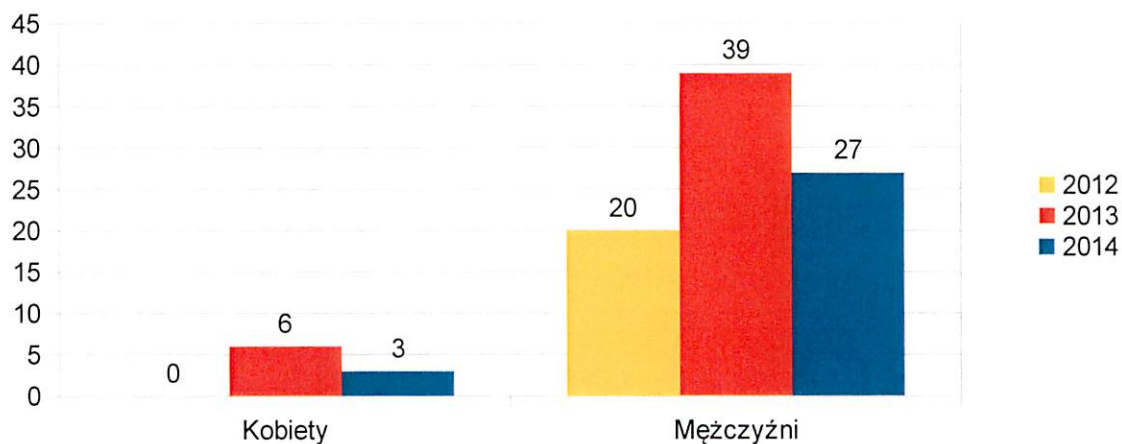

Tabela nr 5. Problemy alkoholowe a przemoc w rodzinie w latach 2012 – 2014 w Kozach

	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1.	Liczba zatrzymań w izbie wytrzeźwień	28	49	49
2.	Liczba osób uzależnionych zarejestrowanych w Przychodni Uzależnień	32	31	31
3.	Liczba osób współuzależnionych zarejestrowanych w Przychodni Uzależnień	16	36	17
4.	Liczba wniosków, które wpłynęły do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach	16	36	17
5.	Liczba zatrzymanych przez Policję po spożyciu alkoholu*	28	22	17
6.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”, powód przemocy – nadużywanie alkoholu	----	26	17

* Dane z „Analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komisarzatu Policji w Kobiernicach”, które są sporządzane dla trzech gmin łącznie, dlatego też trudno na ich podstawie oszacować skalę interwencji domowych czy wniosków do Prokuratury związanych z przemocą w rodzinie w gminie Kozy.

W 2013 roku w 26 rodzinach stosowanie przemocy, zachowania agresywne występowały w powiązaniu z nadmiernym piciem alkoholu, nadużywaniem alkoholu lub stosowaniem środków psychoaktywnych. Stanowi to 58% z 45 rodzin wobec których była prowadzona procedura „Niebieska Karta”.

W 2014 roku w 17 rodzinach wobec których została wszczęta procedura w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym w Kozach stosowanie przemocy, zachowania agresywne

występowały w powiązaniu z nadmiernym piciem alkoholu, nadużywaniem alkoholu lub stosowaniem środków psychoaktywnych. Stanowi to 57% z 30 rodzin wobec których była prowadzona procedura „Niebieska Karta”.

Związek pomiędzy stosowaniem przemocy a nadużywaniem alkoholu czy innych substancji psychoaktywnych jest powszechnie znany. I choć stosowanie przemocy nie musi oznaczać automatycznej diagnozy uzależnienia, to jednak jak wynika z przedstawionej statystyki prowadzonej przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach istnieje ścisły związek pomiędzy stosowaniem przemocy a występowaniem problemu z nadużywaniem alkoholu, jego nadmiernym spożywaniem czy też używaniem innych substancji psychoaktywnych.

Tabela nr 6. Działania podjęte wobec sprawców przez różne instytucje

	Środki zapobiegawcze	2012	2013	2014
1.	Wizyty dzielnicowego w rodzinie sprawdzające stan bezpieczeństwa	20	63	28
2.	Orzeczenia o tymczasowym areszcie	2	2	0
3.	Eksmisja	0	3	0
4.	Skierowanie przez GZI do prokuratury zawiadomienia o przestępstwie	0	1	2
5.	Skierowanie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0	0	1
6.	Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach	4	16	3
7.	Wezwanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy na posiedzenia grupy robocze	17	39*	16
8.	Niepodjęcie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy z uwagi na brak kontaktu	3	6	12

* Liczba sprawców przemocy jest mniejsza od liczby założonych „Niebieskich Kart - A”, ponieważ „Niebieska Karta - A” była zakładana kilka razy dla jednej rodziny.

Z analizy tabeli wynika, iż najczęstszymi środkami zaradczymi zastosowanymi wobec sprawców przemocy w latach 2012-2014 były:

1. wizyty dzielnicowego w rodzinie sprawdzające stan bezpieczeństwa,
2. wezwania osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie na posiedzenia grupy roboczej,
3. skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach przez grupę roboczą,
4. eksmisja,
5. zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania,

6. skierowanie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa do prokuratury przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach,
7. skierowanie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

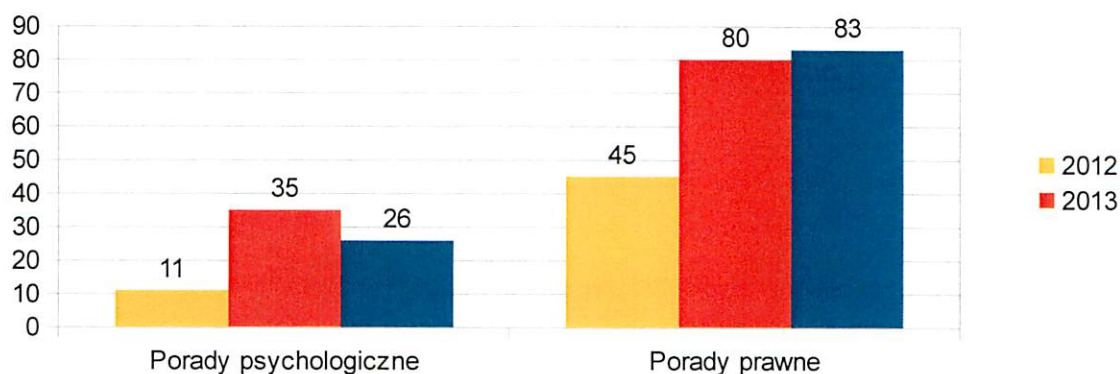
Ogółem środki zaradcze stosowane wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w latach 2012-2014 w formie wizyt dzielnicowego w rodzinie sprawdzających stan bezpieczeństwa stanowiły 100%, rozmowy informacyjne, edukacyjne z osobami podejrzаныmi o stosowanie przemocy przez członków grupy roboczej stanowiły 70%, pozostałe środki zaradcze to 30%.

Tabela nr 7. Porady psychologiczne i prawne zrealizowane w punkcie konsultacyjnym

	Porady psychologiczne i prawne*	2012	2013	2014
1.	Porady psychologiczne	11	35	26
2.	Porady prawne	45	80	83

* Liczba osób, które skorzystały z porad psychologicznych i prawnych

Wykres nr 6. Porady psychologiczne i prawne zrealizowane w punkcie konsultacyjnym

Mieszkańcy gminy od kilku lat mają możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologicznych i prawnych w Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach, w którym jest zatrudnionych dwóch psychologów i jeden radca prawny. Usługi te są finansowane z budżetu określonego w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2011 – 2015. Dodatkowo wszystkie osoby zainteresowane mają możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej oraz wsparcia psychologicznego w różnych ośrodkach, instytucjach w Bielsku-Białej.

Analizując tabele i wykres można stwierdzić, iż poradnictwo prawne i psychologiczne koreluje z liczbą zakładanych „Niebieskich Kart - A”, w tym zdecydowanie prowadzą porady prawne.

W celu zwiększenia skuteczności podejmowanych działań w ochronie osób doznających przemocy domowej, na rzecz osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie konieczne jest ustawiczne podnoszenie kompetencji wszystkich osób zaangażowanych w te działania. W latach poprzednich specjaliści - nie tylko bezpośrednio związani z pracą zespołu interpersonalnego i grup roboczych - z instytucji i służb powołanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie miały możliwość uczestnictwa w różnych formach doskonalenia zawodowego.

Tabela nr 8. Formy doskonalenia zawodowego

	Forma doskonalenia	2012	2013	2014
		Liczba uczestników		
		24	71	10
1.	Szkolenie służb - „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespoły interdyscyplinarne, Niebieskie Karty w praktyce”.	23	0	0
2.	Szkolenie „Przeciwdziałanie przemocy w ramach zespołów interdyscyplinarnych – teoria i praktyka”.	1	0	0
3.	Konferencja gminna „Przemoc to niemoc”.	0	58	0
4.	Konferencja powiatowa „Rodzina w relacjach bez przemocy”.	0	2	0
5.	Konferencja wojewódzka – „Krajowa oraz regionalna polityka przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.	0	3	0
6.	Konferencja - XVII Krajowa Konferencja Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	0	2	0
7.	Kurs e-learning „Praktyczne aspekty funkcjonowania w Polsce systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2013-2014”.	0	1	0
8.	Szkolenie „Szacowanie ryzyka związanego z indywidualnymi przypadkami w rodzinie”.	0	2	0
9.	Szkolenie „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”	0	0	7
10.	Konferencja „Przeciwdziałanie krzywdzeniu małych dzieci”.	0	3	3
	Liczba form doskonalenia	2	7	2

Analizując tabelę stwierdza się, że przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach, grup roboczych oraz inni przedstawiciele służb i instytucji powołanych do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, brali udział w różnych formach zdobywania specjalistycznej wiedzy. Największa aktywność przypadła na rok 2013.

Wykres nr 7. Formy doskonalenia zawodowego

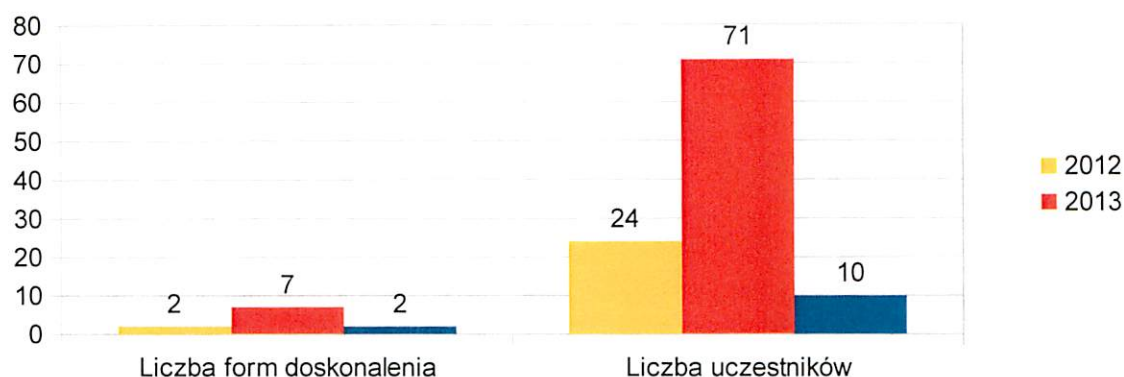

Tabela nr 9. Kampanie profilaktyczne realizowane przez instytucje w gminie Kozy w latach 2012-2014

	Wyszczególnienie	Odbiorcy	2012	2013	2014
1.	Ogólnopolska „Szkoła bez przemocy”	Uczniowie	Tak	-----	-----
2.	„Warto być dobrym kolegą”	Uczniowie	Tak	-----	-----
3.	Ogólnopolska „Zachowaj Trzeźwy Umysł”	Uczniowie Rodzice	Tak	Tak	Tak
4.	Ogólnopolska „Reaguj na przemoc”	Środowisko lokalne	Tak	-----	----
5.	Lokalna „Przemoc to niemoc”	Uczniowie, Środowisko lokalne	Tak	Tak	-----
6.	Ogólnopolska „Lekarzu, reaguj na przemoc”	Służba Zdrowia	-----	Tak	-----
7.	Ogólnopolska „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”	Osoby pokrzywdzone	Tak	Tak	Tak
8.	Ogólnopolska „Reaguj masz prawo”	Środowisko lokalne	-----	Tak	-----
	Ogółem:		6	5	2

Upowszechnianie wiedzy o problemie przemocy domowej oraz możliwości podejmowania działań zaradczych było upowszechniane w środowisku lokalnym poprzez przystąpienie różnych instytucji i placówek do kampanii ogólnopolskich oraz organizowanie lokalnych, adresowanych do różnych grup społecznych.

Niezmiernie ważnym działaniem profilaktycznym podjętym w środowisku lokalnym było zorganizowanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w ramach projektu „Aktywizacja zawodowa i społeczna w Gminie Kozy 2013” konferencji „Przemoc to niemoc”, w której udział wzięli przedstawiciele instytucji, placówek oświatowych, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

organizacji pozarządowych. Tematem konferencji było ukazanie interpersonalnego obrazu zjawiska przemocy w rodzinie, zagadnienie jak rozpoznać czy dziecko doświadcza przemocy, procedura „Niebieskie Karty”, działania na rzecz sprawców przemocy i ochrona ofiar przemocy, rola instytucji w przeciwdziałaniu przemocy. Projektem „Przemoc to niemoc” objęto również wszystkie dzieci przedszkolne w Przedszkolu Publicznym w Kozach.

Podsumowanie

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kozy z uwagi na bardzo złożony jego charakter. W społeczeństwie wciąż funkcjonuje wiele stereotypów związanych z doświadczaniem przemocy od osób najbliższych. Często te czyny uznaje się za normę, za właściwe postępowanie, za samoistne wymierzanie kary, za rozwiązywanie spraw trudnych metodą siły. Osoby doświadczające przemocy mają małą świadomość, że są to czyny karalne jak również boją się konsekwencji, jakie mogą doświadczyć po ujawnieniu problemu przemocy odpowiednim instytucjom.

Istnieje związek pomiędzy stosowaniem przemocy w rodzinie a występowaniem problemu z nadużywaniem alkoholu, jego nadmiernym spożywaniem czy też używaniem innych substancji psychoaktywnych. Konieczne jest więc dalsze podejmowanie wszelkich działań dotyczących współpracy z instytucjami i ośrodkami zajmującymi się leczeniem uzależnień, podejmowanie działań w celu motywowania osób do podejmowania terapii odwykowych. Bardzo ważna jest dostępność uzyskania wsparcia na terenie naszej gminy jak również możliwość podejmowania leczenia w najbliższej okolicy.

W latach 2012-2014 podjęto szereg skoordynowanych, instytucjonalnych działań mających na celu zapobieganie przemocy w rodzinach. Sprawne funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach, spójność działań, dobry przepływ informacji między poszczególnymi służbami pozwoliło na rozwiązanie wielu problemów w rodzinach dotkniętych przemocą domową.

Do mocnych stron realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar dla Gminy Kozy w latach 2011-2015 należą działania związane z edukacją społeczeństwa i udział przedstawicieli poszczególnych instytucji w szkoleniach.

Pozytywnym zjawiskiem jest praca grup roboczych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy jak i osobami doznającymi przemocy w rodzinie. Na uwagę zasługuje korzystanie z porad psychologicznych i prawnych.

Słabymi stronami wynikającymi z diagnozy jest zbyt małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie i mała sprawczość wobec sprawców przemocy domowej.

Nie ma również wystarczającej odpowiedzi na pytanie czy ochrona ofiar w rodzinach była wystarczająca.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar na lata 2016 - 2020 uwzględnia dane uzyskane z ewaluacji poprzedniego Programu i stawia cele i zadania do realizacji na kolejne lata.

IV. Cele programu

Cel główny:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne, interdyscyplinarne, profesjonalne podejmowanie działań edukacyjnych, psychologicznych, medycznych, prawnych, socjalnych.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości społecznej poprzez prowadzenie szeroko rozumianej edukacji środowiskowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Dążenie do zapewnienia skutecznych form ochrony ofiarom przemocy i umożliwienie korzystania z różnych form wsparcia.
3. Podejmowanie skutecznych oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Stałe podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

1. ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
3. osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. świadków przemocy w rodzinie,
5. służb zobowiązanych do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. Realizatorzy

Gmina Kozy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie posiada zasoby ludzkie – specjalistów z różnych dziedzin oraz zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz organizacje pełniące funkcje wspierające. Skuteczne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Kozy zakłada porozumienie wielu służb i współdziałanie pomiędzy instytucjami zajmującymi się przemocą w rodzinie:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach,
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach,
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach,
4. Gminny Punkt Konsultacyjny „Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych”,
5. Gminny Punkt Konsultacyjny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach

„Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie”,

6. Publiczne Przedszkole w Kozach,
7. Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Kozach,
8. Szkoła Podstawowa nr 2 w Kozach,
9. Gimnazjum w Kozach,
10. Liceum Ogólnokształcące w Kozach,
11. Placówka Wsparcia Dziennego w Kozach,
12. Komisariat Policji w Kobiernicach,
13. Prokuratura Rejonowa Bielsko-Biała-Północ w Bielsku-Białej,
14. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej,
15. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczenia w sprawach karnych przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej,
16. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Kozach,
17. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej,
18. Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej,
19. Osoby fizyczne zatrudnione na podstawie umów do realizacji zadań określonych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020.

VII. Zadania własne gminy realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Zadania gminy wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to:

1. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
3. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
4. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w czterech obszarach:
 - I. Profilaktyka i edukacja społeczna;
 - II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie;
 - IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Obszar I - Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.

Minimalizowanie mitów, stereotypów, sądów związanych z przemocą.

Kierunki działań:

- I.1. Przeprowadzenie lokalnej diagnozy na obszarze gminy związanej z przemocą w rodzinie;
- I.2. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży przedszkolnej i szkolnej, instytucji gminnych i społeczeństwa lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie, prowadzenie poradnictwa psychologicznego;
- I.3. Dążenie do zmiany postrzegania przez społeczność lokalną problemu przemocy w rodzinie;
- I.4. Promowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- I.5. Współpraca z instytucjami lokalnymi, pozamiejscowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz edukacji społeczności lokalnej związanej z przemocą w rodzinie;
- I.6. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020.

Rodzaje działań:

- I.1.1. Analizowanie sprawozdań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Kozy, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Kozy w latach 2016 – 2020.
- I.1.2. Opracowanie ankiet kierowanych do lokalnych instytucji w zakresie potrzeb z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- I.1.3. Formułowanie wniosków na podstawie ww. dokumentów i ustalanie priorytetowych zadań do realizacji.
- I.2.1. Włączanie placówek oświatowych w ogólnopolskie i lokalne kampanie edukacyjne.
- I.2.2. Doskonalenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach i warsztatach podnoszących umiejętności i kwalifikacje.
- I.2.3. Edukacja i informacja skierowana do społeczności lokalnej w formie: broszur, ulotek, plakatów, strony internetowej, artykułów w prasie.
- I.2.4. Promowanie przez pracowników placówek oświatowych, Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach, pracowników socjalnych, asystentów rodzin prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie.
- I.2.5. Prowadzenie poradnictwa dla rodziców mającego na celu działania edukacyjne służące wzmocnieniu alternatywnych metod wobec stosowania przemocy i wzmocnieniu kompetencji rodziców – Szkoła dla Rodziców.
- I.2.6. Dystrybucja czasopisma „Niebieska Linia” dla placówek oświatowych, innych instytucji.

I.3.1. Rozprowadzanie materiałów edukacyjnych poprzez placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, włączanie w kampanie społeczne.

I.3.2. Coroczne informowanie Wójta i Rady Gminy o realizacji zadań programowych, potrzebach z nim związanych oraz nakładach finansowych związanych z realizacją Programu.

I.4.1. Podejmowanie różnych form działalności mającej na celu promocję ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

I.5.1. Wymiana informacji pomiędzy podmiotami realizującymi postanowienia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez cykliczne spotkania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach.

I.5.2. Zorganizowanie konferencji interdyscyplinarnej.

I.5.3. Upowszechnianie informacji w wersji elektronicznej i papierowej na temat dostępnych na terenie gminy form pomocy dla osób doznających przemocy i dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy:

1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach.
3. Placówka Wsparcia Dziennego w Kozach.
4. Placówki oświatowe.

Wskaźniki:

1. Liczba opracowanych ankiet diagnostycznych.
2. Liczba sporządzonych sprawozdań.
3. Liczba przeprowadzonych szkoleń przez realizatorów Programu.
4. Liczba podjętych inicjatyw przez realizatorów Programu.
5. Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych.
6. Liczba instytucji prowadzących zajęcia edukacyjne z dziećmi i młodzieżą z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Liczba instytucji prowadzących zajęcia z rodzicami z zakresu alternatywnych metod wychowawczych.
8. Liczba organizacji pozarządowych współpracujących w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
9. Liczba materiałów edukacyjno-informacyjnych o tematyce przemocy w rodzinie rozprowadzonych w środowisku lokalnym.

Obszar II Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działań:

- II.1. Rozwój i doskonalenie instytucji samorządowych i pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
- II.2. Wypracowanie zasad współpracy z instytucjami działającymi na rzecz ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
- II.3. Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach.
- II.4. Powołanie grup roboczych i ich praca na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

Rodzaje działań:

- II.1.1. Uaktualnianie bazy adresowej instytucji, organizacji i innych podmiotów świadczących usługi medyczne, psychologiczne, socjalne, zawodowe, prawne, rodzinne na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- II.1.2. Współpraca z samorządem celem tworzenia warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie mieszkań z zasobów gminy.
- II.1.3. Przekazywanie informacji Radzie Gminy Kozy o potrzebach związanych z realizacją Programu w obszarze ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- II.1.4. Coroczne pozyskiwanie środków finansowych na realizację Programu.
- II.2.1. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi i pozarządowymi w zakresie szeroko rozumianej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez udział w konferencjach, spotkaniach grup roboczych, rozmowach indywidualnych itp.
- II.2.2. Zapraszanie przedstawicieli poszczególnych instytucji na posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach celem wymiany informacji i doświadczeń.
- II.3.1. Informowanie środowiska lokalnego, osoby zagrożone i dotknięte przemocą w rodzinie o roli i zadaniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego m.in. o integrowaniu i koordynowaniu działań psychologicznych, medycznych, prawnych, socjalnych, zawodowych podmiotów wchodzących w jego skład i działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II.3.2. Wdrażanie procedury „Niebieskie Karty” i podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ww. procedurę.
- II.3.3. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, propagowanie form i metod rozwiązywania problemów, podejmowanie działań na rzecz skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II.4.1. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”, powoływanie grup roboczych.

II.4.2. Praca z rodziną zgodnie z ustalonym indywidualnym planem pomocy w ramach pracy powołanej grupy roboczej.

II.4.3. Współpraca z organami ścigania.

II.4.4. Kierowanie do sądu rodzinnego wniosków o wgląd w sytuację małoletniego dziecka w sytuacjach podejrzenia jego krzywdzenia.

II.4.5. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie m.in. poprzez wizyty dzielnicowego Komisariatu Policji w Kobiernicach, możliwości skorzystania z hostelu w Podbeskidzkim Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej, izolowanie sprawcy.

II.4.6. Zachęcanie do udziału w programach terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizatorzy:

1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach i instytucje wchodzące w jego skład.
2. Grupy robocze.
3. Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej.
4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej.
5. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej.
6. Policja.
7. Punkt Konsultacyjny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach.
8. Instytucje realizujące programy terapeutyczne dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

1. Liczba wypełnionych kwestionariuszy „Niebieska Karta – C”.
2. Liczba osób doznających przemocy, które korzystały z pomocy w całodobowych placówkach pomocowych.
3. Liczba porad, konsultacji i innych form udzielonej pomocy psychologicznej i prawnej.
4. Liczba spotkań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
5. Liczba spotkań grup roboczych z osobami doznającymi przemocy w rodzinie.
6. Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych.
7. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.
8. Liczba osób doznających przemocy i uczestniczących w grupach wsparcia.
9. Liczba wniosków do sądu o wgląd w sytuację dziecka.
10. Liczba zawiadomień prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
11. Liczba wniosków do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
12. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego.
13. Liczba sprawców przemocy objętych nadzorem kuratora sądowego.

Obszar III Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kierunki działań:

III.1.1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie.

III.2.1. Motywowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

III.3.1. Współpraca z organami ścigania.

Rodzaje działań:

III.1.1. Podejmowanie i prowadzenie procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty.

III.1.2. Współpraca i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami biorącymi udział w procedurze „Niebieska Karta”.

III.1.3. Kierowanie spraw w związku z nadużywaniem alkoholu przez osoby podejrzane o stosowanie przemocy do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach.

III.2.1. Kierowanie i monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

III.2.2. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej w związku z prowadzeniem programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

III.2.3. Motywowanie do skorzystania z poradnictwa Punktu Konsultacyjnego osób zażywających substancje psychoaktywne

III. 3.1. Kierowanie zawiadomień do prokuratury w związku z podejrzeniem przestępstwa przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach.
2. Grupy robocze.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania ds. Problemów Alkoholowych w Kozach.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej.
4. Prokuratura Rejonowa Bielsko-Biała-Północ w Bielsku-Białej.
5. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej.
6. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej.
7. Policja.

Wskaźniki:

1. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
2. Liczba wypełnionych kwestionariuszy „Niebieska Karta – D”.
4. Liczba procedur zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie.
5. Liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowania działań.
6. Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach.
7. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
8. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
9. Liczba zawiadomień złożonych do Prokuratury.
12. Liczba wszczętych postępowań przez Prokuraturę wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
13. Liczba umorzonych spraw przez Prokuraturę.
14. Liczba dozorów dla sprawców przemocy domowej.

Obszar IV Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: Dążenie do zwiększenia profesjonalizmu przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

- IV.1.1. Wyznaczanie priorytetowych kierunków działań dla realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 – 2020.
- IV.2.2. Zwiększenie kompetencji instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- IV.3.3. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- IV.4.1. Przeciwdziałanie wypaleni zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodzaje działań:

- IV.1.1. Analiza wniosków ze sprawozdań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Kozy, Gminnego Programu przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Kozy w latach 2016-2020.
- IV.1.2. Określenie potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uwzględnienie planu doskonalenia zawodowego w planie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach na dany rok kalendarzowy.

IV.1.3. Zaplanowanie formy realizacji potrzeb na dany rok: np. konferencja interdyscyplinarna, szkolenie członków Zespołu, nawiązanie współpracy z instytucjami, które dysponują wiedzą, doświadczeniem i mogą przyczynić się do podniesienia kompetencji Członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

IV.2.1. Motywowanie przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego do zapoznawania się z resortowymi szkoleniami i brania w nich udziału z zakresu zapobiegania, rozpoznawania, reagowania na przypadki przemocy w rodzinie w obszarze prawnym, społecznym, zdrowotnym, socjalnym, psychologicznym itp.

IV.2.2. Wymiana informacji o aktualnych szkoleniach i dzielenie się wiedzą nabytą w trakcie ich trwania na posiedzeniach Zespołu.

IV.2.3. Kolportowanie broszur, ulotek, materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV.2.4. Zapoznawanie się i wdrażanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur kierowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Śląski Urząd Wojewódzki do jednostek samorządowych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IV.3.1. Organizowanie interdyscyplinarnych spotkań z udziałem podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w formie szkoleń, warsztatów, konferencji itp. celem wypracowania wspólnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV.3.2. Zorganizowanie lokalnego szkolenia dla poszczególnych służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

IV.4.1. Podejmowanie działań wdrażających system wsparcia dla specjalistów bezpośrednio pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie w formie superwizji, coachingu, grup wsparcia.

Realizatorzy:

1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach i instytucje wchodzące w jego skład.
2. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach.
3. Osoby zatrudnione w ramach działań z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016 - 2020,

Wskaźniki:

1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, innych formach doskonalenia zawodowego.
2. Liczba materiałów instruktażowych, zaleceń, procedur z którymi został zapoznany Zespół Interdyscyplinarny.
3. Liczba lokalnych interdyscyplinarnych spotkań, konferencji, seminariów z udziałem poszczególnych służb.
4. Liczba osób biorących w nich udział.
5. Liczba specjalistów którzy skorzystali z różnych formom wsparcia psychologicznego.

VIII. Zakładane efekty realizacji programu.

1. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie poprzez wzrost wiedzy i wrażliwości społecznej.
2. Udoskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową.
4. Wzmocnienie systemu ochrony i wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Rozszerzenie oferty świadczonych usług dla ofiar przemocy tj. dzieci i dorosłych.
6. Zwiększenie dostępności rodzin z problemem przemocy do sieci wsparcia organizowanego na terenie gminy i powiatu.
7. Rozszerzenie oferty świadczonych usług na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie.
8. Uskutecznienie oddziaływań na sprawców przemocy.
9. Prowadzenie badań i analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.
10. Profesjonalizm przedstawicieli różnych grup zawodowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach.
11. Wzrost jakości świadczonych usług.
12. Zwiększenie liczby kampanii społecznych adresowanych do osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy.
13. Utworzenie profesjonalnej, stałej współpracy i współdziałania instytucji powołanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IX. Finansowanie programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy są:

1. środki własne gminy będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. środki pozyskane z zewnątrz.

Przewidywane wstępne skutki finansowe na lata 2016-2020 w ujęciu rocznym

	Zadanie do realizacji	Nakłady w ciągu roku	Uwagi
I.	Profilaktyka i edukacja społeczna 1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie; 2. Działania profilaktyczne i edukacyjne: kampanie profilaktyczne, ulotki, plakaty, czasopisma, konferencje interdyscyplinarne, zajęcia dla uczniów, nauczycieli, rodziców „Szkola dla Rodziców” itp. 3. Zakup materiałów biurowych do obsługi Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	7 000	

II.	Ochrona i pomoc osobom dotkniętym pomocą w rodzinie Poradnictwo psychologiczne, prawne – Punkt Konsultacyjny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach.	10 000	
III.	Oddziaływanie wobec osób stosujące przemoc w rodzinie	W ramach współpracy służb i PCPR	
IV.	Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie 1. Organizowanie i propagowanie różnych form doskonalenia zawodowego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; 2. Zakup materiałów edukacyjnych; 3. Organizowanie systemu wsparcia dla osób bezpośrednio pracujących z osobami dotkniętymi przemocą	5 000	
	Ogółem:	22 000*	

* wysokość planowanych środków może ulec zmianie

X. Sposób zarządzania, monitorowania i sprawozdawczości

Programem zarządzać będzie Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kozach powołany przez Wójta Gminy Kozy.

Monitoring programu będzie polegał na okresowym zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, w celu oceny czy program osiąga założone cele.

Sprawozdawczość merytoryczna i finansowa dotycząca realizacji Programu zawarta będzie w rocznym sprawozdaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach z realizacji zadań za dany rok.

W 2020 roku zostanie sporządzona ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2016-2020. Wnioski zostaną uwzględnione do realizacji w następnych latach.

Przewodnicząca Rady
Bożena Sadlik
 Bożena SADLIK